

Foto: iStockphoto.com

Det indiske valget

Er India på vei bort fra sin demokratiske tradisjon?

Av Henning Åsheim, studentpraktikant i Civita

Introduksjon

19. april går startskuddet for det største valget verden noen gang har sett. Om lag 968 millioner indere skal gå til valgurnene, i et valg som går over 44 dager, og varer til 4. juni.¹ Det er få som tviler på at den sittende statsministeren, Narendra Modi, og hans hindunasjonalistiske parti BJP, vinner valget. Dette blir i så fall hans tredje påfølgende periode som statsminister i India. Selv om valget ser ut til å være avgjort allerede, er det et viktig valg. Spørsmålet de fleste stiller seg, er hvor mange seter Modis parti kommer til å få i det indiske underhuset *Lok Sabha*.

Modis autoritære trekk har kommet godt til syne i oppløpet til valgkampen, hvor opposisjonen er blitt arrestert og kastet ut av parlamentet. Etter at Modi kom til makten i 2014, er opposisjonen blitt uthult, gjennom vridd og målrettet bruk av lover og regler. Dette gjør India til et eksempel på den nye *autokratiseringen*, hvor demokratier gradvis blir svekket gjennom bruk av lovlige, men diskutabile metoder.

India er en raskt voksende økonomi, og har markert seg som et alternativ til Kina. På den ene siden skjer dette som følge av at vestlige land føler at de er for avhengige av Kina, og at politisk mislighold har begynt å skremme vekk investorer. På den andre siden er India en dynamisk økonomi, og er nå verdens mest folkerike land, med en ung befolkning. Alt ligger til rette for at India skal bli en fremtidig stormakt. Norge har også sett potensialet i den indiske økonomien, og har gjennom EFTA nettopp inngått en stor frihandelsavtale. Dette kommer til å binde oss nærmere til India, og vi bør derfor forstå landet bedre enn det de fleste av oss gjør i dag.

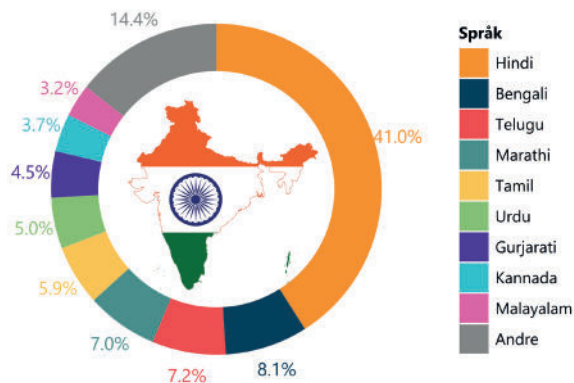
Jeg kommer i dette notatet til å se på Indias demokrati og hvilke muligheter og utfordringer som landet kommer til å møte de neste årene. India byr på mange muligheter, men Modis autokratiske tendenser kan bli et problem. Likevel bør vi søke å bygge et sterkere forhold til India, samtidig som vi må være forsiktige i møte med Modis autokratisering.

Indias demokrati

Vi kan lite om India i Norge, selv om landet med over 1,4 milliarder innbyggere er blitt verdens mest folkerike.² India er et pluralistisk samfunn, med store forskjeller i historie, kultur, religion og språk, ettersom hvor i landet du befinner deg, figur 1 nedenfor gir et lite inntrykk av dette. De to mest fremtredende skillelinjene er religion og skillet mellom nord og sørstatene, og landets historie med islamsk og britisk imperialisme fortsetter å sette sitt preg på samfunnet.

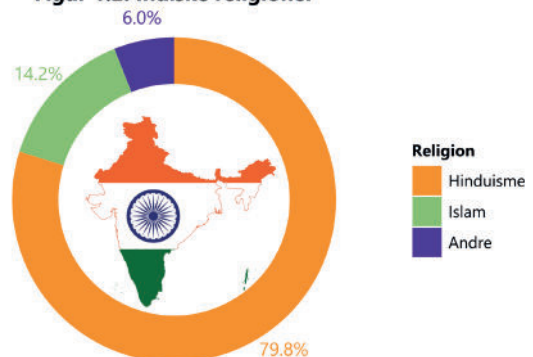
India fikk sin frihet fra Storbritannia i 1947, etter en lang uavhengighetskamp. Etter uavhengigheten ble landet et demokrati, og Kongresspartiet har siden den gang vært den dominerende makten i indisk politikk. Dette er et parti bygget på pluralisme og indisk nasjonalisme, som var viktig i perioden hvor India skulle konsolideres som en nasjon. Mahatma Gandhi var medlem av dette partiet, og det var også Indias første statsminister Jawaharlal Nehru. Nehru ble etterfulgt av sin datter Indira Gandhi, som er en kontroversiell personlighet i India. Hun er både hyllet og forhatt, og hennes styre er fortsatt det nærmeste India har kommet å være et autokrati, da hun erklærte en unntakstilstand i 1975, etter å ha blitt fradømt statsministerembetet.³

Figur 1.1: Indiske språk

Kilde: Encyclopædia Britannica, <https://www.britannica.com/place/India/#peanle>

Figur 1.2: Indiske religioner

Kilde: Pew Research Center, <https://www.pewresearch.org/short-reads/2021/09/21/key-findings-about-the-religious-composition-of-india/>

Indira Gandhis styre, og problemet Kongresspartiet har med nepotisme, har gjort partiet svært upopulært i senere år. I dag ledes partiet av Rahul Gandhi, Indiras barnebarn, og sliter på meningsmålingene. Ifølge målinger fra de indiske nyhetsbyråene «*News 18*» og «*India TV*», ligger partiet an til å få rundt 40 seter i det indiske underhuset, som totalt har 543 seter. Kongresspartiet leder også en anti-Modi koalisjon, kalt *INDIA*, som ser ut til å få rundt 100 seter. Dette står i sterk kontrast til Narendra Modis parti, som er estimert til å få 350 seter alene, og koalisjonen han leder, *NDA*, ser ut til å få rundt 400 seter.⁴

I et historisk perspektiv er det åpenbart hvorfor Kongresspartiet sliter. Nepotisme faller ikke i god jord hos vanlige indere, og Rahul Gandhi er langt fra like populær som Modi. Partiet har også sittet med makten i store deler av landets moderne historie, og det er ikke overraskende at dette har ført til slitasje og et ønske om å prøve noe nytt. Problemet er bare at BJP, det eneste reelle alternativet til Kongresspartiet, har gjort at India nå er på sitt mest autoritære siden Indira Gandhis unntakstilstand.⁵

Modis popularitet

Modi er dagens Indias ubestridte leder. Han har etablert seg som et symbol på Indias voksende makt internasjonalt og er svært karismatisk. Gjennom strategisk bruk av tradisjonelle og nye medier, har Modi bygget opp en personkult,⁶ og han er blitt emblematiske både for partiet og landet. Modi går kledd i safranfargede klær, som er et symbol for hans parti, hinduismen og India som en helhet. Alt han gjør er nøye koreografert, og viser frem Modi som en selvlagd mann, til forskjell fra hans hovedrival, den politiske «aristokraten» Rahul Gandhi.⁷

Det er mange grunner til at Modi har blitt så populær som han er. Trolig den viktigste av disse, er at han er en stolt nasjonalist, og representerer det som kalles *Hindutva*, en ideologi som har som mål å gjøre hinduismen til selve grunnsteinen for den indiske nasjonen.⁸ Dette gjør han som leder av *Bharatiya Janata Party*, BJP, som er et parti grunnlagt av nasjonalister og har forbindelser med den paramilitære, hindunasjonalistiske gruppen *Rashtriya Swayamsevak Sangh*, RSS. Denne gruppen mener at India må tilbake til sine hinduistiske røtter, og har blitt forbudt flere ganger gjennom Indias moderne historie,⁹ den første gangen som følge av drapet på Mahatma Gandhi.¹⁰

Modis nasjonalisme resonnerer godt med vanlige indere, som fortsatt er dypt preget av islamsk og britisk imperialisme. Mange indere søker etter å finne tilbake til egne røtter, og her står Modi klarest frem som en leder. Tidligere i år åpnet Modi et kontroversielt tempel i byen Ayodhya, kalt *Ram Mandir*. Grunnen til at dette er kontroversielt, er at tempelet er bygget på det som var en moské fra 1500-tallet. Denne moskéen ble revet ned av en hinduistisk mobb i 1992, fordi den etter sigende skulle være bygd oppå et enda tidligere hinduistisk tempel. Modi og BJP har frontet kampen for å gi området til hinduer og bygge det nye tempelet, og dette er populært blant de rundt 80 prosent av Indias befolkning som identifiserer seg som hinduer.¹¹

Det er ikke bare hans nasjonalisme som har gjort ham populær. Selv om Modi er sosialt konservativ, jobber han for å modernisere India. Under hans foreløpig to perioder som statsminister, har India

brukt mye penger for å utvikle fysisk og digital infrastruktur.¹² IMF mener at infrastruktur er et fokusområde for å utvikle Indias økonomi,¹³ og dette er synlige og konkrete endringer som Modi kan bygge sitt politiske prosjekt på. India har en av de raskest voksende økonomiene i dag, med en gjennomsnittlig vekst på 5,5 prosent det siste tiåret.¹⁴ Når indere har en følelse av at økonomien går bra, er det lettere å forstå hvorfor Modis popularitet forblir høy.

Den antidemokratiske Modi

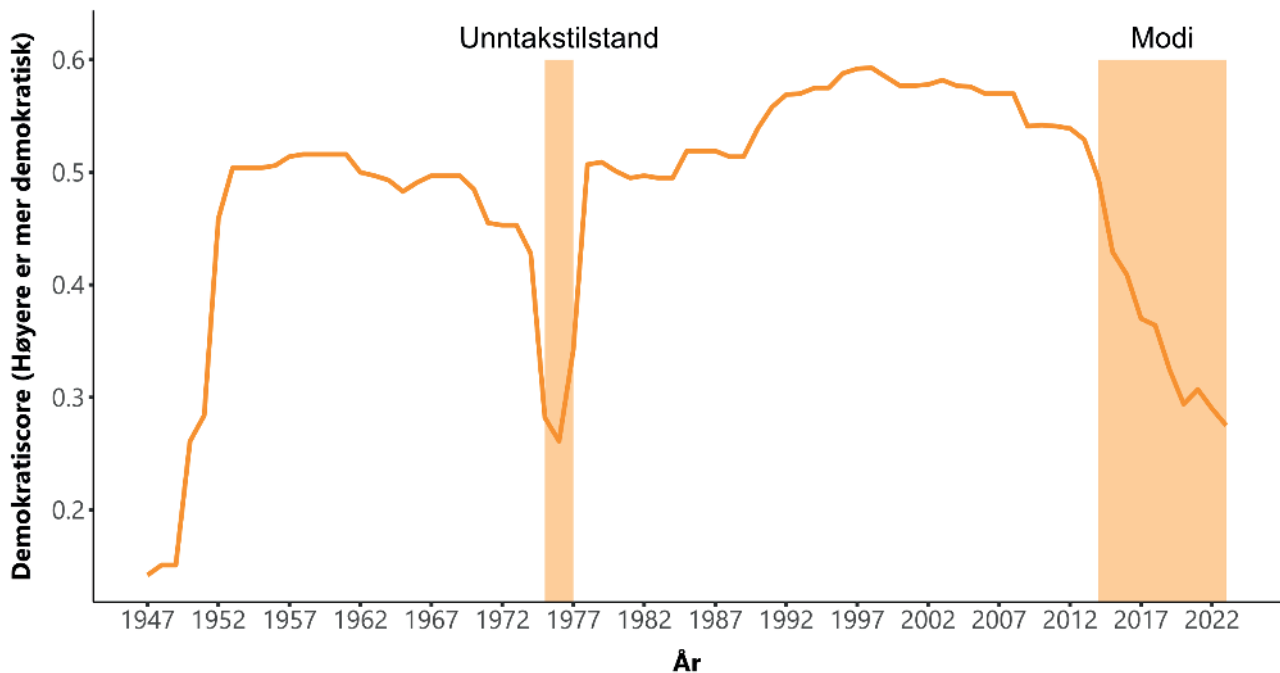
Nasjonalisme er en effektiv måte å bli populær på, og som så mange andre former for nasjonalisme, er Modis farlig. Modis nasjonalisme er ekskluderende, og dette kan ha dødelige konsekvenser for svakere grupper i samfunnet. For eksempel har hans fokus på Hindutva som et ledende prinsipp for India, gjort at han stadig kommer i konflikt med religiøse minoriteter. Dette har gått spesielt hardt utover indiske muslimer. Kampen om tempelet i Ayodhya, er kun ett av mange eksempler. Modi selv er implisert i Gujaratopptøyene, som har blitt omtalt som et folkemord på indiske muslimer.¹⁵ Opptøyene oppstod i kjølvannet av en dødelig togbrann, hvor muslimer ble gitt skylden. Modi var leder av delstaten Gujarat under opptøyene, og er blitt kritisert for ikke å stoppe volden.¹⁶ Da BBC i fjor laget en dokumentar om disse opptøyene, ble den stoppet av de indiske myndighetene,¹⁷ og selskapets kontorer ble gjennomført av skattemyndighetene kun uker etter at dokumentaren ble sluppet.¹⁸

Modi har slått hardt ned på kritikk av myndighetene. Bruken av lover mot *oppvigleri* er blitt mye mer vanlig under Modi,¹⁹ og India har blitt en verdensleder på nettsensur. Landet står for 58 prosent av dokumenterte internettnedstenginger, noe som hovedsakelig går utover Indias eneste muslimskdominerte delstat, Jammu og Kashmir.²⁰

Vold mot minoriteter, og særlig muslimer, er også et stort problem i India, og etter at Modi kom til makten har volden økt betraktelig. Den beste illustrasjonen på dette er ku-relatert vold. Kuer er hellige for hinduer, og voldelige hindumobber har gått til angrep og lynsjet mennesker som er anklaget for å spise eller behandle kukjøtt. Dette har hovedsakelig rammet muslimer. Antallet angrep økte substansielt i perioden fra 2010 til 2017, hvor 97 prosent av volden ble utført etter at Modi kom til makten i 2014.²¹

Modis regime har også utført angrep på opposisjonen, hvor kjente politikere er blitt arrestert og flere parlamentsmedlemmer er blitt suspendert.²² Spillereglene i indisk politikk er alle vridd til fordel for BJP. Den lovgivende makten uthules, og samles i den utøvende; hos statsminister Modi.

Slike angrep på demokratiet har ført til at demokratimål som *Varieties of Democracy*, V-Dem, har begynt å klassifisere India som valgautokrati;²³ en klassifisering som innebærer at det holdes reelle valg, men at disse ikke er frie. På figur 2, på neste side, kan vi se at India har falt kraftig på demokrati-scoren etter at Modi kom til makten i 2014, og nærmer seg nå nivået under Indira Gandhis unntakstilstand som varte fra 1975 til 1977. Som respons til denne nedgraderingen har de indiske myndighetene uttalt at de skal komme med sitt eget demokratimål, i samarbeid med *Observer Research Foundation*, ORF, og som de mener skal vise et riktigere bilde enn de vestlige målene.²⁴

Figur 2: Liberaldemokratiet i India

Varieties of Democracy. «The V-Dem Dataset». R, mars 2024.
<https://www.v-dem.net/data/the-v-dem-dataset/>.

Dette er en strategi som viser betydningen av demokrati for indiske myndigheters legitimitet, og hvordan Modi prøver å endre definisjonen av demokrati for å tilpasse det til hva *han* vil at det skal være.

Dette er bekymringsfullt, spesielt siden det finnes undersøkelser som viser at indere langt på vei rasjonaliserer udemokratisk oppførsel som demokratisk, så lenge de er enige i politikken.²⁵ Dette blandes med en *majoritær* forståelse av demokrati, hvor mange indere mener at majoriteten alltid har rett. Samtidig som majoritetsbestemmelse er et demokratisk kjerneprinsipp, kan det lett utvikle seg til et majoritetens tyranni. Modis hindunasjonalisme er et godt eksempel på dette, hvor den hinduistiske majoriteten får det som de vil, nesten uavhengig av hva lover i samfunnet sier. Denne typen demokrati undergraver rettsstaten og minoriteters rettigheter, og kan bli et stort problem for India i fremtiden.

Det er ikke bare religiøse minoriteter som har fått det vanskelig under Modi. India er en føderalstat, der det er store forskjeller mellom delstatene. Spesielt går det et skille mellom nordlige og sørlige delstater, hvor sørstatene er mer utviklet enn nordstatene. Dette er en kulturell skillelinje som har blitt mer fremtredende etter at Modi kom til makten.

På kort sikt kan Modis reformer være bra for India, siden han får presset gjennom viktige prosjekter som kan bidra til å utvikle landets økonomi. På lengre sikt, derimot, vil hans konstante overkjøring av kritikere og minoriteter skade India som en nasjon. Bruddlinjer vil bli mer frem-

trede og det kan bli vanskeligere å styre landet som en helhet. Hvor store disse vanskelighetene blir, er ikke godt å si enda, men Modis styremåte gjør dem uunngåelige.

Konklusjon

India er nå det nærmeste landet har kommet å være et diktatur, siden unntakstilstanden under Indira Gandhi. Det er flere likheter mellom de to periodene. Under både Gandhi og Modi har friheter blitt innskrenket og makten er konsentrert hos statsministeren. Det er også forskjeller mellom disse to periodene. Der Gandhis unntakstilstand kom brått på og var kortlevd, virker Modis å være langsom og mer dyptrengende. Gandhis styre var også lite fokusert på den religiøse skillelinjen, mens den har blitt mye mer fremtredende under Modi. Frykten er at dette kan skape en dyp kløft i det indiske samfunnet, og dermed gjøre det vanskeligere å endre kurs fra det autoritære tilbake til det liberale.

Men det er fortsatt håp. India har vist at det er mulig å kvitte seg med ledere som beveger seg mot det despotiske. Det er også en global tendens til at illiberale ledere har fått makten sin svekket, som i Polen og Tyrkia.

For den jevne inder er India blitt et bedre land å bo i under Modi. Infrastrukturen er forbedret og økonomien er styrket. Det store problemet for India, er at landet på lang sikt kan bli svekket av hindunasjonalismen som Modi fremmer. Med sin retorikk og maktutøvelse skaper han splittelse i befolkningen. Hans konstante bevegelse inn og ut av gråsoner svekker tilliten til India som en stabil og troverdig partner. Modi fremstiller seg som den eneste som kan lede India fremover, men han er trolig den personen som India minst trenger i denne kritiske utviklingsfasen for landet.

Fremover skal Norge og India ha et tettere samarbeid, EFTA-avtalen er trolig bare det første skrittet i denne retningen. Vi i Norge må derfor vite hva slags land det er vi skal knytte tettere bånd med. I dette notatet har jeg sett på Indias politiske landskap, og problemer landet står overfor politisk. Disse må tas på alvor i møte med Modis India, og vi bør ikke gjøre samme feil som ble gjort med Kina – hvor man ble for avhengige av kun ett land. India ligner fortsatt ikke politisk på Kina, og det er mulighet for en positiv utvikling siden landet fortsatt har reelle valg. Det er også mye våre to land kan samarbeide om, og Indias økonomiske utvikling vil bli interessant å følge med på i årene som kommer.

Civita er en liberal tankesmie, som gjennom sitt arbeid skal bidra til økt kunnskap og oppslutning om liberale verdier, institusjoner og løsninger, og fremme en samfunnsutvikling basert på respekt for individets frihet og personlige ansvar. Den enkeltes publikasjons forfatter(e) står for alle utredninger, konklusjoner og anbefalinger, og disse analysene deles ikke nødvendigvis av andre ansatte, ledelse, styre eller bidragsyttere. Skulle feil eller mangler oppdages, ville vi sette stor pris på tilbakemeldinger, slik at vi kan rette opp eller justere.

Ta kontakt med forfatteren på henning@civita.no eller civita@civita.no

Noter

- 1 «India Elections 2024: Vote to Be Held in Seven Stages», BBC, 16. mars 2024, <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-68573277>.
- 2 Iselin Danbolt, «India er nå verdens mest folkerike land», FN-sambandet, 28. april 2024, <https://fn.no/nyheter/india-er-naa-verdens-mest-folkerike-land>.
- 3 Anne Waldrop, «Indira Gandhi», i Store norske leksikon, 23. august 2023, https://snl.no/Indira_Gandhi.
- 4 «News18 Mega Opinion Poll: BJP-Led NDA Set to Go '400 Paar' in Lok Sabha, Opposition INDIA Bloc May Just Cross 100», News18, 15. mars 2024, <https://www.news18.com/elections/news18-mega-opinion-poll-bjp-led-nda-set-to-go-400-paar-in-lok-sabha-opposition-india-bloc-may-just-cross-100-8815974.html>; Anurag Roushan, «BJP-Led NDA May Win 399 Seats in Lok Sabha, Congress to Get Just 38, Predicts India TV-CNX Opinion Poll», 3. april 2024, <https://www.indiatvnews.com/news/india/lok-sabha-elections-2024-india-tv-cnx-opinion-poll-bjp-led-nda-may-win-399-seats-congress-to-get-38-opposition-alliance-latest-2024-04-03-924537>.
- 5 Varieties of Democracy, «The V-Dem Dataset», R, mars 2024, <https://www.v-dem.net/data/the-v-dem-dataset/>.
- 6 Ramachandra Guha, «India's Feet of Clay», Foreign Affairs, 20. februar 2024, <https://www.foreignaffairs.com/india/indias-feet-clay-modi>.
- 7 Guha.
- 8 «What is Hindutva, the ideology of India's ruling party?», The Economist, åpnet 3. april 2024, <https://www.economist.com/the-economist-explains/2024/03/07/what-is-hindutva-the-ideology-of-indias-ruling-party>; Alex Travelli og Hari Kumar, «Why India's New Ram Temple Is So Important», The New York Times, 22. januar 2024, pargr. World, <https://www.nytimes.com/2024/01/22/world/asia/india-ram-temple-ayodhya.html>.
- 9 «Vision and Mission», åpnet 31. mars 2024, <https://www.rss.org/Encyc/2015/3/13/Vision-and-Mission.html>.
- 10 «What Happened When RSS Was Banned 3 Times in the Past», India Today, åpnet 3. april 2024, <https://www.indiatoday.in/india/story/rss-banned-three-times-pfi-ban-2005744-2022-09-28>.
- 11 Travelli og Kumar, «Why India's New Ram Temple Is So Important».
- 12 John Reed og Andy Lin, «In Charts: How India Has Changed under Narendra Modi», 9. januar 2024, <https://www.ft.com/content/8299d318-7c35-49a0-9a9a-b8e5abeba7be>.
- 13 IMF, «India: 2023 Article IV Consultation-Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director for India», IMF, 18. desember 2023, <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/12/18/India-2023-Article-IV-Consultation-Press-Release-Staff-Report-and-Statement-by-the-542605>.
- 14 World Bank Group, «World Development Indicators», 26. oktober 2023, <https://doi.org/10.57966/6rwy-0b07>.
- 15 Genocide Watch, «The 2002 Gujarat Genocidal Massacres», genocidewatch, 2. august 2023, <https://www.genocidewatch.com/single-post/the-2002-gujarat-genocidal-massacres>.
- 16 Genocide Watch.

- 17 Meenakshi Ganguly, «India's Blocking of BBC Documentary Reflects Broader Crackdown | Human Rights Watch», 23. januar 2023, <https://www.hrw.org/news/2023/01/23/indias-blocking-bbc-documentary-reflects-broader-crackdown>.
- 18 Krishna N. Das, Kylie Maclellan, og Krishna N. Das, «India Tax Officers Search BBC Offices Weeks after Critical Modi Documentary», Reuters, 14. februar 2023, paragr. India, <https://www.reuters.com/world/india/indias-income-tax-department-conducts-searches-bbc-offices-sources-2023-02-14/>.
- 19 Maya Tudor, «Why India's Democracy Is Dying», Journal of Democracy 34, nr. 3 (2023): 126. `{\i{Journal of Democracy} 34, nr. 3 (2023`
- 20 Murali Krishnan, «India: 'Internet Shutdown Capital of the World'», Deutsche Welle, 15. mars 2023, <https://www.dw.com/en/india-internet-shutdown-capital-of-the-world/a-64997062>.
- 21 Tudor, «Why India's Democracy Is Dying», 127.127.,"plainCitation": "Tudor, «Why India's Democracy Is Dying», 127.,"noteIndex": 21,"citationItems": [{"id": 1849, "uris": ["http://zotero.org/users/10249075/items/I4XLNP9E"], "itemData": {"id": 1849, "type": "article-journal", "abstract": "India exemplifies the global democratic recession. India's recent downgrade to a hybrid regime is a major influence on the world's autocratization. And the modality of India's democratic decline reveals how democracies die today: not through a dramatic coup or midnight arrests of opposition leaders, but instead, it moves through the fully legal harassment of the opposition, intimidation of media, and centralization of executive power. By equating government criticism with disloyalty to the nation, the government of Narendra Modi is diminishing the very idea that opposition is legitimate. India today is no longer the world's largest democracy.", "container-title": "Journal of Democracy", "ISSN": "1086-3214", "issue": "3", "note": "publisher: Johns Hopkins University Press", "page": "121-132", "source": "Project MUSE", "title": "Why India's Democracy Is Dying", "volume": "34", "author": [{"family": "Tudor", "given": "Maya"}], "issued": {"date-parts": [{"2023}], "locator": "127"}, "schema": "https://github.com/citation-style-language/schema/raw/master/csl-citation.json"}]
- 22 Hannah Ellis-Petersen, «Indian Government Accused of Attack on Democracy as 141 MPs Suspended», The Guardian, 19. desember 2023, paragr. World news, <https://www.theguardian.com/world/2023/dec/19/indian-government-accused-attack-democracy-mps-suspended-modi-bjp>; Rupam Jain og Shivangi Acharya, «India Opposition Unites over Pre-Election Arrest, Blames PM Modi», Reuters, 31. mars 2024, paragr. India, <https://www.reuters.com/world/india/india-opposition-unites-over-pre-election-arrest-blames-pm-modi-2024-03-31/>.
- 23 «Democracy Report 2024», Demokratirapport (Göteborg: Göteborgs Universitet, mars 2024), <https://v-dem.net/publications/democracy-reports/>.
- 24 «Modi's India Plans Its Own Democracy Index, after Global Rankings Downgrade», Al Jazeera, åpnet 21. mars 2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/3/21/modis-india-plans-its-own-democracy-index-after-global-rankings-downgrade>.
- 25 Suthan Krishnarajan, «Rationalizing Democracy: The Perceptual Bias and (Un)Democratic Behavior», American Political Science Review 117, nr. 2 (mai 2023): 493, <https://doi.org/10.1017/S0003055422000806>.